

Memo

nummer	01
datum	4 november 2014
aan	Gemeente Woudrichem
van	Antea Group
kopie	-
project	Kom Woudrichem - Oudendijk, 1e herziening 2014
projectnummer	270348
betreft	Waterparagraaf clubgebouw WSV te Woudrichem

Aanleiding

De gemeente Woudrichem is voornemens om het clubgebouw van WSV Woudrichem af te breken en ten oosten van de huidige locatie nieuw te bouwen. In figuur 1 is de locatie van het plangebied waarin het gebouw ligt weergegeven. Om het gebouw te kunnen verplaatsen is een bestemmingsplanwijziging nodig.

Figuur 1 Ligging van het plangebied (rode cirkel) Bron: Google maps.

Huidige situatie

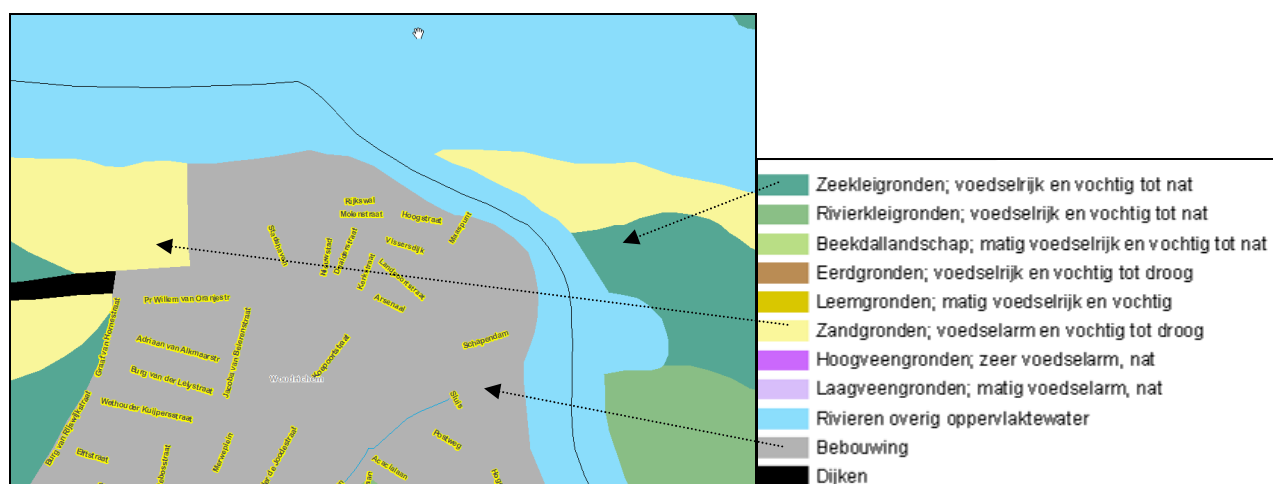
Het plangebied (zie figuur 2) ligt aan het begin van de Afgedamde Maas, een zijarm van de Boven-Merwede tegen de vesting van Woudrichem aan. Het bestaande drijvende clubgebouw, met een oppervlakte van ongeveer 80 m², van de WSV Woudrichem ligt aan de Schapendam in de binnenhaven nabij de Loevensteinse Poort. Ter hoogte van het clubgebouw is de nieuwe locatie momenteel beplant met bomen en deels verhard, op het terrein is een gebouw aanwezig (oppervlak ongeveer 70 m²) welke dienst doet als werfschuur. De locatie wordt grotendeels omgeven door water. Aan de westzijde ligt de binnenhaven, aan de oostkant ligt de Afgedamde Maas welke uitstroomt in de Boven-Merwede.

Figuur 2 Het plangebied (bron: google.maps.nl).

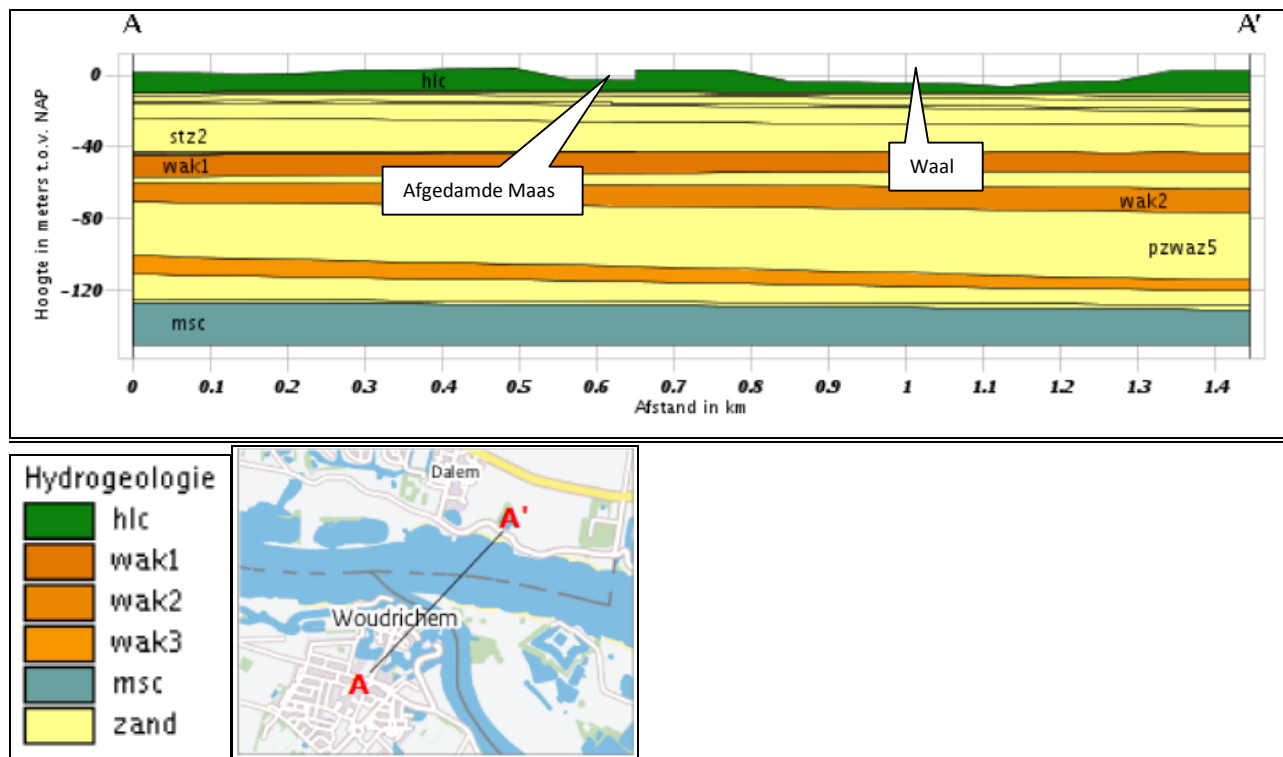
Bodemopbouw

De bodem in het plangebied is niet benoemd in de wateratlas vanwege de ligging binnen de bebouwde kern van Woudrichem. Direct naast het plangebied komt het bodemtype "zandgronden" voor (voedselarm en vochtig tot droog). Ten zuidoosten van plangebied en rondom Woudrichem komt het bodemtype "zeekleigronden" voor deze zijn (voedselrijk en vochtig tot nat).

Figuur 3 Kaart bodemtype (bron: Wateratlas Provincie Noord-Brabant)

In het plangebied en omgeving is een deklaag van circa 10 meter aanwezig. Bij de waterkering heeft de deklaag (inclusief dijk) een dikte van ruim 15 meter. Onder de deklaag is het 1ste watervoerende pakket aanwezig. Het 1ste watervoerende pakket heeft een dikte van ruim 30 meter. Onder het 1ste watervoerende pakket is een slecht doorlatende laag aanwezig. Een dwarsdoorsnede uit REGIS II waarop ook de diepere lagen zijn weergegeven is te zien in figuur 4.

Figuur 4 Geohydrologische dwarsdoorsnede (bron: REGISII v2.1)

Grondwater

Het plangebied grenst aan de Afgedamde Maas, een zijtak van de Boven-Merwede, de freatische grondwaterstand in het plangebied zal daarom sterk beïnvloed worden door het peil van de Boven-Merwede en de Afgedamde Maas. Tijdens hoogwaterafvoeren van de Waal/Boven-Merwede stijgt ook de grondwaterstand. De stijging van de grondwaterstand is afhankelijk van het waterpeil en de duur van de hoogwatergolf. Het grondwater reageert met enige vertraging op het stijgen en dalen van het waterpeil in de Boven-Merwede. De gemiddelde waterstand van de Waal bij Vuren bij een gemiddelde afvoer bedraagt circa NAP +1,12 m (bron: Rijkswaterstaat).

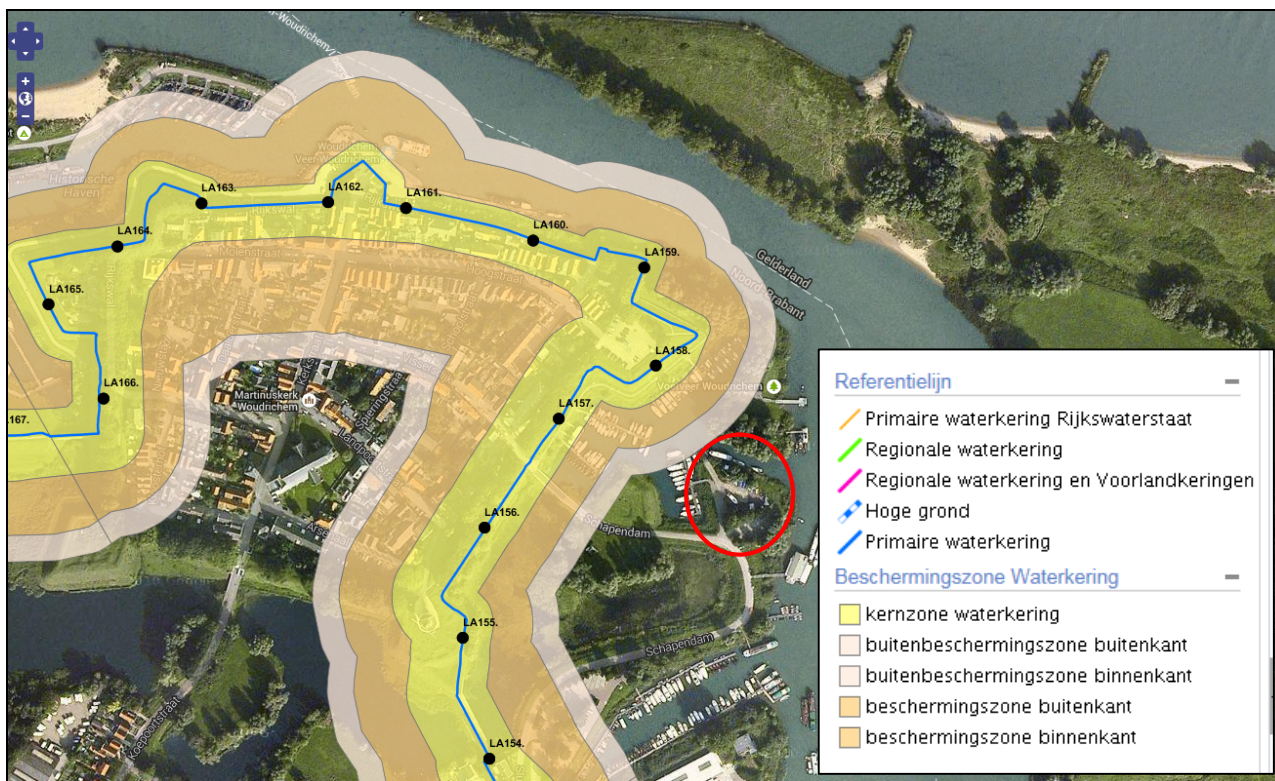
Grondwaterbeschermingsgebied

Het plangebied is niet in een grondwaterbeschermings- of waterwingebied gelegen.

Waterkering

Langs de Waal en de Afgedamde Maas is een primaire waterkering van Waterschap Rivierenland aanwezig. De kering maakt onderdeel uit van Dijkkring 24 (Land van Altena). In figuur 4 is de waterkering met bijbehorende keurzones weergegeven (kernzone, beschermingszone en buitenbeschermingszone). Het plangebied van het clubgebouw van WVS Woudrichem ligt buiten de kernzone, beschermingszone en buitenbeschermingszone van de waterkering.

In onderstaande figuur is een overzicht van de verschillende keurzones te zien ter hoogte van het plangebied.

Figuur 5 Bovenaanzicht vanuit de legger met waterkering en zones (bron: waterschap Rivierenland)

Oppervlaktewater

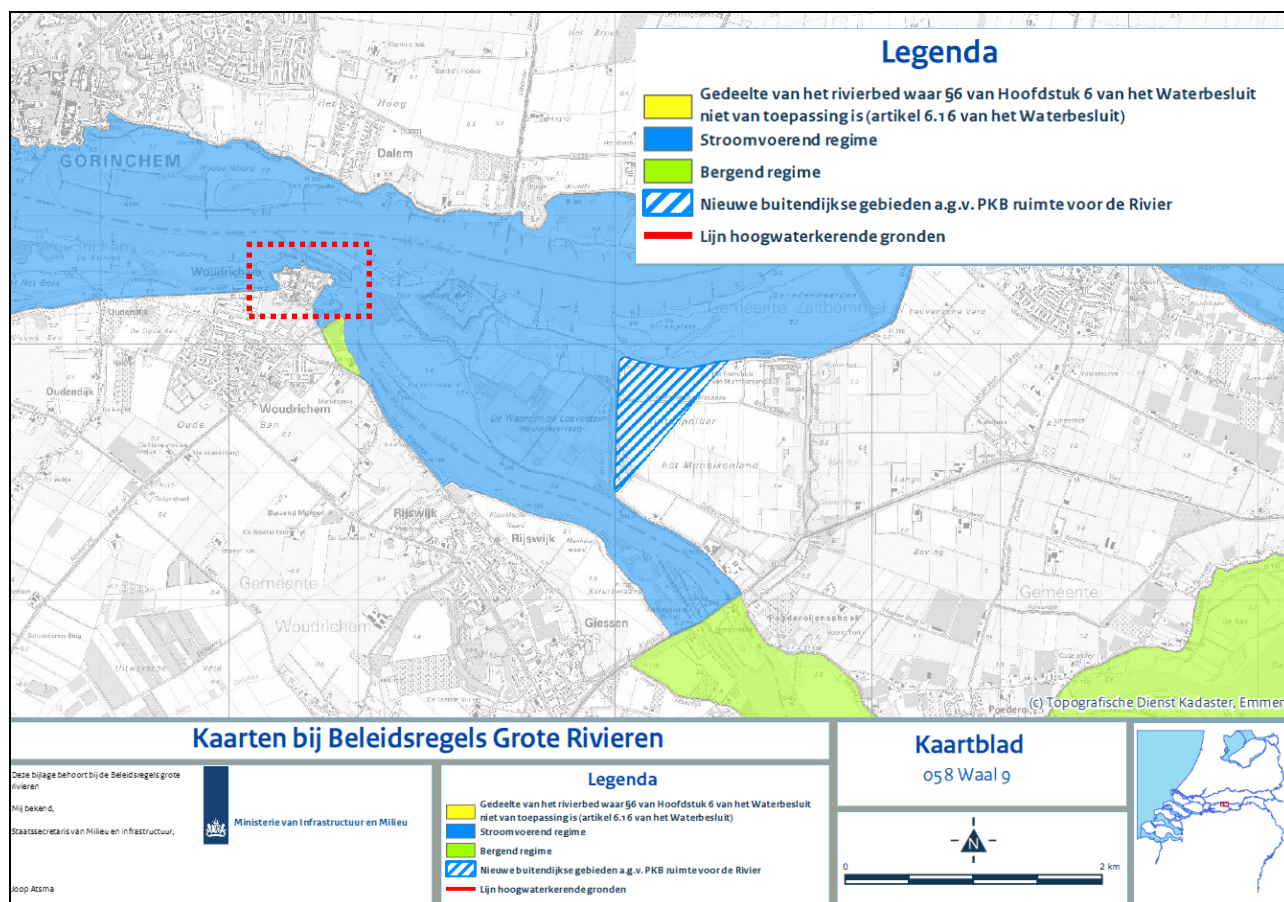
Het plangebied ligt ten zuidenwesten van de Afgedamde Maas. De Afgedamde Maas is een oude tak van de Maas en ligt op de grens van de provincies Noord-Brabant en Gelderland. Bij Well begint de dode riviertak en ter hoogte van Woudrichem mondt hij uit in de Boven-Merwede. Via de Afgedamde Maas en het Heusdensch Kanaal is scheepvaart mogelijk tussen de Bergsche Maas en de Boven-Merwede, ter hoogte van Andel is in de Afgedamde Maas de Wilhelminasluis aanwezig.

De Afgedamde Maas valt onder beroepsvaart-/CEMT-klasse: Va Groot Rijschip, Eenbaksduwstel. Rondom de vaarweg geldt een vrijwaringszone. Een vrijwaringszone wordt gemeten vanaf de begrenzingslijn van de rijksvaarweg. Deze begrenzingslijn is aangegeven in de legger van de rijksvaarweg. De vrijwaringszone wordt gemeten van de begrenzingslijn van de vaarweg naar buiten. De vrijwaringszone heeft aan weerszijde van de rijksvaarweg een breedte van 25 meter voor CEMT-klasse V. Daarnaast heeft de vrijwaringszone een breedte 50 meter aan weerszijden van een rijksvaarweg binnen een afstand van 300 meter van een vaarwegsplitsing of havenuitvaart. De vrijwaringszone is in deze specifieke gevallen breder, omdat bij zeehaventoegangen, vaarwegsplitsingen en havenuitvaarten kruisend scheepvaartverkeer kan voorkomen. Hierdoor moet er voldoende zichtruimte aanwezig zijn om tijdig een kruisend schip te kunnen ontwaren, zodat indien nodig voldoende tijd is om te stoppen en een aanvaring te voorkomen.

In deze vrijwaringszone geldt dat de nieuwe bestemming/functie:

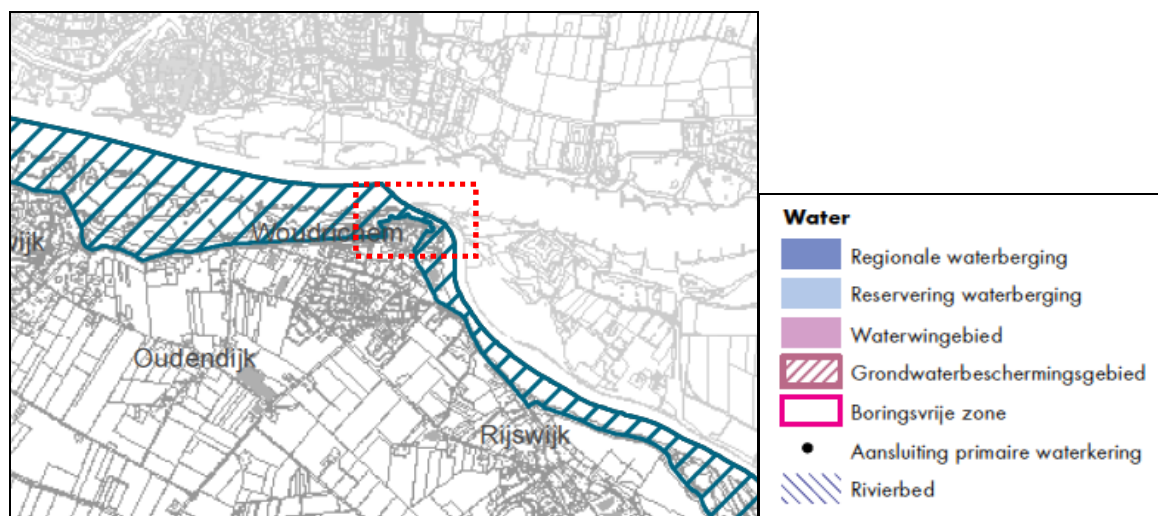
- de doorvaart van de scheepvaart in de breedte, in de hoogte en in de vaardiepte niet mag belemmeren;
- de zichtlijnen voor de scheepvaart niet mogen worden gehinderd; de zichtlijnen voor de bedienings- en begeleidingsobjecten niet mogen worden gehinderd;
- de toegankelijkheid voor hulpdiensten vanaf de wal niet mag worden beperkt, en
- de mogelijkheid tot het uitvoeren van beheer en onderhoud niet wordt belemmerd.

In figuur 6 is te zien dat het plangebied van het clubgebouw van WSV Woudrichem conform de beleidsregels grote rivieren gelegen is in het stroomvoerend regime van de Waal.

Figuur 6 Kaart Beleidsregels Grote Rivieren (kaartblad 058 Waal, blad 9)

In figuur 7 is de kaart "Water" uit de Verordening ruimte 2014 te zien. Op de kaart heeft het plangebied één aanduiding. Namelijk "Rivierbed".

Figuur 7 Uitsnede Verordening ruimte 2014: Water

Beleid

Europees- en rijksbeleid water

Directe aanleiding voor het kabinetsstandpunt 'Anders omgaan met water, waterbeleid in de 21e eeuw' (WB21)', is de zorg over het toenemende hoogwater in de rivieren, wateroverlast en de versnelde stijging van de zeespiegel. Het kabinet is van mening dat er een aanscherping in het denken over water dient plaats te vinden. Nadrukkelijker zal rekening moeten worden gehouden met de (ruimtelijke) eisen die het water aan de inrichting van Nederland stelt.

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is afgesproken dat water een medesturend aspect is binnen de ruimtelijke ordening en dat het watersysteem 'op orde' moet worden gebracht. Dit betekent dat het watersysteem robuust en veerkrachtig moet zijn en moet voldoen aan de normen voor wateroverlast, nu en in de toekomst. In het Nationaal Bestuursakkoord Water-actueel (2008) is wederom afgesproken om het watertoetsproces te doorlopen bij alle waterhuishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten van rijk, provincies en gemeenten.

Het Watertoetsproces is verankerd in het Besluit op de ruimtelijke ordening (2003). Met de invoering van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in 2008 ter vervanging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) is de wettelijk verplichte werkingsfeer van het Watertoetsproces beperkt tot bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten en buitentoepassingsverklaringen. Bij landelijke, provinciale en gemeentelijke structuurvisies is het Watertoetsproces geen voorgeschreven onderdeel meer, maar in de praktijk zal daarbij ook de inbreng van de waterbeheerder gevraagd worden.

Voor gemeenten en waterschappen geldt dat sinds 2006 het gemeentelijk waterplan (incl. de basisinspanning riolering, mogelijke optimalisaties en de grondwaterproblematiek) opgesteld moet zijn. Hierbij dienen de partijen rekening te houden met de ruimteclaims voortvloeiend uit de toepassing van de (werk)normen. Sinds eind 2009 moeten de waterplannen van de waterbeheerders (waterkwaliteitsdoelen) gereed zijn. De watertoets vormt een waarborg voor de inbreng en kwaliteit van water in de ruimtelijke ordening.

Het ontwerp van het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande Nota's Waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van het wetsvoorstel Waterwet dat in 2009 in werking is getreden. Het Nationaal Waterplan beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Belangrijke onderdelen van het Nationaal Waterplan zijn het nieuwe beleid op het gebied van waterveiligheid, het beleid voor het IJsselmeergebied, het Noordzeebeleid en de Stroomgebiedbeheerplannen op grond van de KRW.

De basisprincipes van bovengenoemd beleid zijn: meer ruimte voor water en het voorkomen van afwenteling van de waterproblematiek in ruimte of tijd. Dit is in WB21 geconcludeerd in de twee drietrapsstrategieën voor: Waterkwantiteit (vasthouden, bergen, afvoeren) en Waterkwaliteit (schoonhouden, schoon en vuil scheiden, zuiveren).

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. In de Waterwet zijn alle vergunningen betreffende 'water' opgenomen. Met de Waterwet zijn Rijk, waterschappen, gemeenten en provincies beter uitgerust om wateroverlast, waterschaarste en waterverontreiniging tegen te gaan. Ook voorziet de wet in het toekennen van functies voor het gebruik van water zoals scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie. Afhankelijk van de functie worden eisen gesteld aan de kwaliteit en de inrichting van het watersysteem.

De Watertoets

Onderdeel van het rijksbeleid is de invoering van de watertoets. De watertoets dient te worden toegepast op nieuwe ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten en buitentoepassingsverklaringen. Als een gemeente een ruimtelijk plan wil opstellen, stelt zij de waterbeheerder vroegtijdig op de hoogte van dit voornemen. De waterbeheerders stellen dan een zogenaamd wateradvies op. Het ruimtelijk plan geeft in de waterparagraaf aan hoe is omgegaan met dit wateradvies.

Randvoorwaarden en uitgangspunten waterbeheerders

Rijkswaterstaat

In het kader van de watertoets heeft gemeente Woudrichem op 19 augustus 2014 een overleg gehad met Rijkswaterstaat. In het overleg heeft Rijkswaterstaat de volgende punten aangegeven met betrekking tot voorgenomen ontwikkeling (zie ook verslag 14.0009751).

- In het gebied om Woudrichem gelden twee regimes: het stroomvoerend regime (blauw op de kaart opgenomen in figuur 6) en het bergend regime (groen op de kaart opgenomen in figuur 6, ter plaatse van het buitendijks bedrijventerrein) vanuit de Beleidslijn Grote Rivieren. Het uitgangspunt bij het stroomvoerend regime is dat deze is gereserveerd voor de rivier. Dat betekent dat er geen vreemde obstakels en functies in of bij de rivieren mogen komen. Er bestaan uitzonderingen voor riviergebonden activiteiten (bijv. scheepswerf). Op de groene gebieden in de kaart – waterbergend regime - is de regel dat voor elke kuub nieuwe functie een kuub waterverruiming moet worden aangelegd (kuubs voor kuubs in de zone tussen gemiddeld hoogwater en maatgevend hoogwater). De functie is hier niet relevant. Activiteiten in de gebieden die in de Beleidslijn Grote Rivieren geregeld zijn, zijn altijd vergunningplichtig.
- In principe zijn niet-riviergebonden activiteiten niet toegestaan in het stroomvoerend regime. In afwijking hiervan kunnen onder voorwaarden toch (kleine) ontwikkelingen worden vergund. Ten eerste is dat het geval als in totaal minder dan 50 m³ ruimte wordt ingenomen. Dan is een ontwikkeling rivierkundig van ondergeschikt belang. Ten tweede is een ontwikkeling vergunbaar als er sprake is van verplaatsing/vervanging van een reeds bestaande functie. Hierbij geldt de regel inhoud voor inhoud (los van de gemiddeld hoogwater- en maatgevend hoogwaterstand) + maximaal 10%. Kan een ontwikkeling niet aan één van die twee criteria voldoen, dan kan eventueel een ontwikkeling vergund worden met de zogenaamde 6d-procedure. (Artikel 6d van de beleidslijn grote rivieren stelt dat toestemming kan worden gegeven als een activiteit per saldo meer ruimte opbrengt voor de rivier op een rivierkundig bezien aanvaardbare locatie).
- Clubgebouw watersportvereniging: kan vallen onder uitzonderingsgevallen voor vervangen/verplaatsing, mits de functie gelijk blijft. Dan mag het nieuwe clubgebouw niet groter zijn dan de bestaande gebouwen (incl. drijvend object) + 10% (het gaat hier om de inhoud van de feitelijke gebouwen). Let wel, toename van de oppervlakteverharding telt ook mee voor de inhoud. Er zijn geen consequenties aan verbonden als het drijvend clubgebouw wordt vervangen door een niet-permanente boot.
- De definitieve toetsing van de initiatieven vindt pas plaats als de watervergunning wordt aangevraagd. Dan wordt getoetst vanuit o.a. de volgende aandachtspunten:
 - Wel/niet 6d;
 - Indien 6d: Gebiedsplan;
 - Waterwet;
 - Beoordeling vanuit afdeling Beheer;
 - Nautisch (scheepvaart).
- Het waterschap bepaalt de datum vanaf wanneer aan (en in de directe omgeving van) de dijken geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd. Dit is ter bescherming van de dijken.
- In het geldende bestemmingsplan ligt een dubbelbestemming 'vrijwaringszone waterweg'. Deze is bedoeld voor de nautische toets (scheepvaart). Om hierover een oordeel te krijgen is tijdens de voorbereiding van het bestemmingsplan overleg gepleegd met RWS.
- RWS doet de watertoets voor het bestemmingsplan.

Waterschap Rivierenland

In het kader van de watertoets heeft gemeente Woudrichem op 16 september 2014 een overleg gehad met Waterschap Rivierenland. In het overleg heeft het waterschap de volgende punten aangegeven met betrekking tot voorgenomen ontwikkeling.

- Het stormseizoen (vanaf 15 oktober) is voor het gebouw van de WSV niet aan de orde omdat het (ruim) buiten de waterkering ligt.
- Het gebouw is hiermee voor het waterschap ook niet vergunningplichtig.
- De verharding buitendijks is een zaak voor RWS en levert geen eisen op vanuit het waterschap.
- Het voorontwerp bestemmingsplan wordt toegestuurd aan het waterschap via de gebruikelijke kanalen.

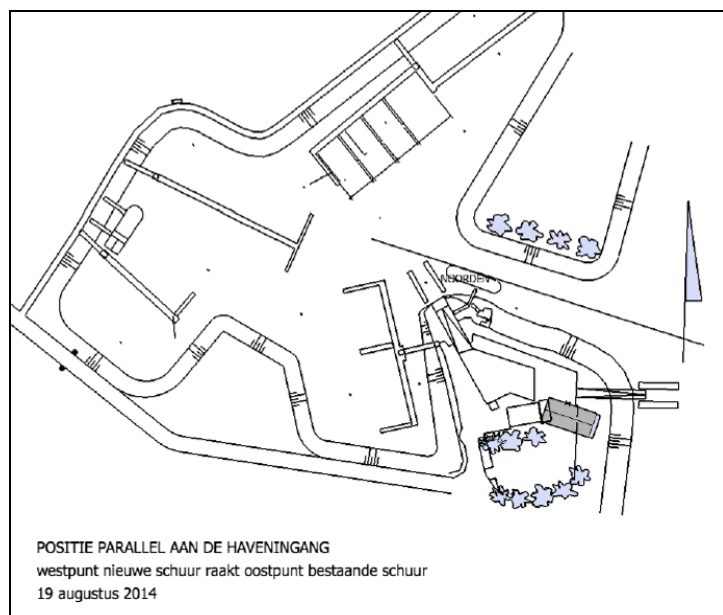
Toekomstige situatie

Voorgenomen ontwikkelingen

Het projectvoornemen bestaat uit het verplaatsen van het clubgebouw van WSV Woudrichem.

Clubgebouw WSV Woudrichem

Het huidige drijvende clubgebouw van de WSV Woudrichem en het gebouw ten behoeve van opslag worden vervangen door een nieuw clubgebouw. Het huidige clubgebouw en de werfschuur worden afgebroken. De locatie van het nieuwe clubgebouw ligt iets noordoostelijker dan de huidige ligging van de opslag (zie figuur 8). De gemeente Woudrichem heeft aangegeven dat door herinrichting van het terrein van WSV Woudrichem waaronder de vervanging van het clubgebouw waarschijnlijk niet meer oppervlak verhard wordt dan er nu aanwezig is. Het nieuwe gebouw heeft twee verdiepingen, bestaande uit één bouwlaag en een kap met een goothoogte van 2,8 en een nokhoogte van 7,4 meter. Vanuit het gebouw is er een mooi uitzicht op de rivier, maar tevens is het gebouw ook ingepast in de reeds aanwezige beplanting rondom het terrein en de overige bebouwing langs de waterkant. Op het moment van opstellen van deze waterparagraaf zijn verdere details van de herinrichting nog niet bekend.

Figuur 8 Nieuwe situatie clubgebouw WSV Woudrichem.

Grondwater

De voorgenomen ontwikkeling heeft geen grondwaterstand verlagende of verhogende effecten als gevolg.

Waterkwaliteit

Het hemelwater dat terechtkomt op de bebouwing en de terreinverharding wordt beschouwd als schoon wanneer rekening wordt gehouden met het gebruik van niet-uitlogende bouwmaterialen (uitlogende bouwmaterialen zijn o.a. zinken dakgoten en standpijpen, loden dakslabben, betongranulaat als wegfundering etc.). Dit water kan direct worden afgevoerd naar het omliggende oppervlaktewater.

Oppervlaktewater

In principe zijn niet-riviergebonden activiteiten niet toegestaan in het stroomvoerend regime. In afwijking hiervan kunnen onder voorwaarden toch (kleine) ontwikkelingen worden vergund. Ten eerste is dat het geval als in totaal minder dan 50 m³ ruimte wordt ingenomen. Dan is een ontwikkeling rivierkundig van ondergeschikt belang. Ten tweede is een ontwikkeling vergunbaar als er sprake is van verplaatsing/vervanging van een reeds bestaande functie. Hierbij geldt de regel inhoud voor inhoud (los van de gemiddeld hoogwater- en maatgevend hoogwaterstand) + maximaal 10%. Kan een ontwikkeling niet aan één van die twee criteria voldoen, dan kan eventueel een ontwikkeling vergund worden met de zogenaamde 6d-procedure.

Het clubgebouw watersportvereniging kan vallen onder uitzonderingsgevallen voor vervangen/verplaatsing, mits de functie gelijk blijft. Dan mag het nieuwe clubgebouw niet groter zijn dan de bestaande gebouwen (incl. drijvend object) + 10% (het gaat hier om de inhoud van de feitelijke gebouwen). Toename van de oppervlakteverharding telt ook mee voor de inhoud. Er zijn geen consequenties aan verbonden als het drijvend clubgebouw wordt vervangen door een niet-permanente boot.

Op basis van de beschikbare gegevens heeft de gemeente aangegeven dat het nieuwe clubgebouw aan bovenstaande criteria voldoet waardoor de ontwikkeling vergunbaar is. Zodra het definitieve ontwerp bekend is kan bovenstaande worden getoetst.

Waterkwantiteit

Vuilwater

De vuilwaterafvoer van het nieuwe clubgebouw dient gescheiden van de hemelwaterafvoer worden verwerkt.

Hemelwater

Het hemelwater afkomstig van de bebouwing en terreinverharding kan direct afstromen op het omliggende oppervlaktewater.

Waterkering

De voorgenomen ontwikkeling is niet gelegen binnen de kernzone, beschermingszone en buitenbeschermingszone van de waterkering. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve effecten op de waterkering.

Vaarweg

Het nieuwe clubgebouw van de watersportvereniging is gelegen binnen de 'vrijwaringszone waterweg'. Dit betekent dat aangetoond moet worden waarom het nieuwe gebouw binnen de vrijwaringszone gebouwd kan worden zonder de vaarweg- en scheepvaartbelangen in het geding te brengen.

In de huidige situatie bevinden zich rondom de locatie van het nieuwe clubgebouw bomen en houtopstand waardoor de huidige zichtlijnen vanuit de Afgedamde Maas op de wal beperkt zijn. Het nieuwe clubgebouw zal naar verwachting geen extra belemmering opleveren voor scheepvaart ten opzichte van de aanwezige bomen en houtopstand op de locatie.

Het voornemen is nautisch getoetst door Rijkswaterstaat. Per e-mail (d.d. 4-11-2014) heeft Rijkswaterstaat aangegeven dat er nautisch gezien geen bezwaren zijn tegen de vervangende nieuwbouw van het clubgebouw op de aangegeven locatie.